

Maturitní otázky ze základů společenských věd

- 1. Tržní ekonomika** (základní ekonomické teorie, otázky a pojmy – ekonomické statky, systémy, subjekty a sektory, tržní systém, nabídka, poptávka, konkurence)
- 2. Peníze v tržní ekonomice, banky a další finanční instituce** (vývoj a funkce peněz, inflace, bankovní soustava v ČR, další finanční instituce, burzy a cenné papíry, osobní finance – investice, půjčky)
- 3. Podnikání a marketing** (znaky podnikání, obchodní společnosti a družstva, živnost, pozitiva a negativa podnikání, marketing)
- 4. Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice** (ukazatelé vývoje národního hospodářství, hospodářská politika, státní rozpočet – tvorba, příjmy a výdaje, daňová soustava ČR, charakteristika české ekonomiky)
- 5. Sociální zabezpečení a trh práce** (zdravotní, sociální a nemocenské pojištění, státní sociální podpora, důchodové zabezpečení, trh práce, nezaměstnanost, činnost úřadů práce, mzda)
- 6. Základní právní pojmy a systém práva v ČR, rodinné právo** (základní terminologie – právo a jeho dělení, právní řád, legislativa, platnost, účinnost, působnost atd., právní odvětví, povaha a prameny rodinného práva, manželství, vztahy mezi rodiči a dětmi, náhradní péče)
- 7. Občanské právo** (povaha a prameny, obecná terminologie – věc, fyzická, právnická osoba, nemajetkové a majetkové právní vztahy – právo vlastnické, dědické, závazkové)
- 8. Správní a trestní právo** (správní řízení, přestupek, povaha a prameny trestního práva, trestní právo hmotné – trestné činy, okolnosti vylučující trestnost, trestní právo procesní – tresty, ochranná opatření)
- 9. Pracovní právo** (povaha a prameny, pracovní poměr, pracovní smlouva a dohody, skončení pracovního poměru, práva a povinnosti účastníků - pracovní doba, dovolená, odměňování, pracovní podmínky žen a mladistvých, bezpečnost práce, odpovědnost za škodu)
- 10. Mezinárodní vztahy a globální problémy** (formy mezinárodních vztahů, OSN, EU, NATO a další mezinárodní organizace, kterými je ČR členem, globalizace, vybrané globální problémy)

11. Stát a demokracie (znaky, formy, typy, funkce, symboly, vnitřní členění státu, podstata a fungování demokracie, postavení občana, jeho participace na politickém životě, občanská společnost)

12. Ústava ČR a dělba státní moci (hlavy ústavy a jejich charakteristika, ústavní zákony, ústavní soud, lidská práva, orgány státní moci, funkce, pravomoci, vztahy mezi institucemi, princip brzd a protiváh, státní správa a samospráva)

13. Politika a politické subjekty, volby a volební právo (politika, politický systém, cíle, znaky a dělení politických stran, situace v ČR, stranické systémy, ideologické proudy, radikalismus a extremismus, druhy a smysl voleb, charakteristika volebního práva, volební systémy, volební programy, předvolební kampaň)

14. Sociologický výzkum, socializace a stratifikace (metody, techniky, fáze výzkumu, fáze a zprostředkovatelé socializace, sociální pozice, role, kontrola, formy stratifikace, nerovnost)

15. Sociální skupiny, dav (typy skupin – znaky, dělení; role, pozice jedince ve skupině, konflikty sociálních rolí, teorie davového chování, dělení davů)

16. Společenský pohyb, vývoj, procesy a problémy (sociální mobilita a její typy, podoba a funkce sociální změny, tradiční, moderní, postindustriální a multikulturní společnost, netolerance, xenofobie a rasismus, současná česká společnost a její problémy)

17. Psychické vlastnosti a stavy (schopnosti, inteligence, temperament, charakter, pozornost, vědomí a nevědomí)

18. Kognitivní procesy 1 (vnímání a smyslové poznávání, představy, vzpomínky, fantazie)

19. Kognitivní procesy 2 (myšlení, paměť a učení, jazyk a řeč)

20. Emoce a rozhodovací procesy (emoce, motivace, vůle)

21. Utváření a vývoj osobnosti, psychopatologie (etapy psychického vývoje, já; sebepojetí, osobní pohoda a spiritualita, psychické poruchy a psychologická pomoc, psychohygiéna)

22. Antická filozofie (od mýtu k logu, řečtí prvomyslitelé, sofisté, Sókrates, Platón, Aristoteles)

23. Středověká filozofie (patristika – Sv. Augustin, scholastika – spor o univerzálie, Tomáš Akvinský)

- 24. Filozofie období renesance a baroka** (duchovní obrat od středověku k novověku, Descartes, Spinoza, Leibniz)
- 25. Filozofie osvícenství a dílo Immanuela Kanta** (Locke a Rousseau, dílo Immanuela Kanta)
- 26. Filozofické směry 19. století** (německý idealismus, pozitivismus, iracionalismus – Schopenhauer, Nietzsche)
- 27. Filozofie 20. století** (filozofické směry 20. stol. – Popper, Sartre, de Beauvoir, Kuhn, Foucault, Said, Butler atd.)
- 28. Východní náboženství a filozofie a etické problémy současnosti** (buddhistické tradice, konfucianismus a taoismus; vybrané etické problémy, např. křesťanské pojetí etiky vs. moderní západní myšlení – interrupce, eutanázie; válka vs. diplomacie; svobodná volba vs. státní protekcionismus)
- 29. Religionistika a náboženství** (problém definice náboženství, ateismus a další postoje k náboženství, nová náboženská hnutí a sekty)
- 30. Abrahámovská náboženství** (judaismus, křesťanství, islám)